

RAISIO HUHKO

Polttokenttäkalmiston ympäristön koekuopitus

Jari Hautio 1993

Kellert. os. 47/25.2.1994

Turun yliopisto / Arkeologia

Kaivausraportti

Tutkimuksen laatu, kenttätöaika

Koekuopitus 13.7. - 11.8.1993

Kunta Raisio

Vanha kunta -----

Kylä Huhko

Tila/tontti R:no 3:53

Paikannimet ym. Huhkonkoski, Huhkonkallio

Maanomistajat(t)

Raision kaupunki

Maanvuokraaja(t) -----

Karttalehti 1043 09 TURKU

painettu vuonna 1981

x = 07520 -

z = 3 - 20 m m.p.y. kork.jarj. N 60

y = 65870 -

kp taakselukema = --- t = ---

Löydöt

TYA 601:1 - 6

Diariointipvm. . 19

Valokuvat -----

Aikaisemmat dokumentit

Hirviluoto, A-L: Tarkastuskertomus 1960, Huhkonkallio.

" : " 1961 ja 1963, Huhkonkallio.

" : Kaivauskertomus 1961 ja 1963, Huhkonkallio

Bergström, Matti 1985: Raisio Ihala Huhkonkoski. Rautakautisen löy-

Aikaisemmat löydöt töpaikan koekaivaus.

KM 15102, 15106, 15114, 15115, 15121, 15122, 15161, 15435, 15454:
1 - 4, 15748: 1 - 21 ja 22948.

Muut viitteet

Sisältö

3 sivua tekstiä
karttaliitettä
karttaluetteloa
valokuvaliitettä
valokuvaluetteloa

pinnakkaiskoppioita
negatiivia
diakuvaa
1 muuta liitettä, mitä kuvaus kustakin
koekuopasta.

Päiväys ja allekirjoitukset

Turku 19.8.1993

Jari Hautio

Kenttätöön valvoja
vt., professori

Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander

1. JOHDANTO

Koetutkimus suoritettiin ollessani valtionhallinnon harjoittelijana Turun yliopiston kulttuurien tutkimuksen laitoksen arkeologian osastolla. Aloite Raision valinnaksi tutkimuskohteeksi tuli Raision kaupungilta. Raision kaupunki on tulevaisuudessa kiinnostunut rahoittamaan arkeologiset kaivaukset kunnan alueella. Tämän kesän tutkimuksella pyrittiin selvittämään Huhkonkosken - Huhkonkallion alueella mahdollisesti olevia muinaisjäännöksiä myöhemmän tutkimuksen käyttöön. Tutkimusalueen valintaan vaikutti sieltä jo aiemmin tunnetut muinaisjäännökset, jotka tekivät alueen mielenkiintoiseksi, sekä alueen maankäyttö, joka mahdollisti koetutkimuksen viljelyä tmv. haittaamatta. Tutkimusapulaisena toimi Tommi Välimäki, joka suoritti mittaukset, kartoituksen ja puhtaaksi piirtämisen sekä osallistui kaivamiseen.

2. Sijainti

Tutkittu alue sijaitsee Raision kaupungissa, sen itäosissa lähellä Turun kaupungin rajaa (liite 1). Tutkittua aluetta rajaa lännessä Raisionjoki ja idässä Turku-Rauma moottoritie, VT 8.

3. Topografia ja maaperä

Alueen teispäässä kohdassa, missä Raisionjoki kulkee moottoritien alitse on Huhkonkoski. Sen rannalla on pienialainen, jyrkähköreunainen kallio. Kalliosta kaakkoon on tasaista peltoaukeaa, joka oli kesantona kasvaen runsaasti voikukkaa ja muuta rikkakasvia. Alueen kaakkoispäässä Huhkonkalliota reunustaa niitty- ja sekametsäalueet. Huhkonkallio nousee ja laskee loivasti luode-kaakko-suunnassa ja loivia rinteitä peittää sekametsä. Lounaaseen kallion reuna on jyrkkä ja kallio pääasiassa paljaana. Kallion laki on paljaana ja siinä oleviin notkelmiin kertyneessä humuksessa kasvaa yksittäisiä mäntyjä, katajia, pihlajia, koivuja ja joitain tammia. Koillisessa kallion katkaisee tieleikkaus. Maaperä pelto- ja niittyalueilla on hyvin rautapitoista savea. Kalliolla esiintyy jonkin verran hiekkaa ja soraa sekä vahvalti humusta kallion notkelmissa. Huhkonkallion ympäristössä ja itse kalliolla maakerrokset vaikuttavat erittäin sekoittuneilta, johon tuen luultavasti niin kevyen liikenteen väylien kuin moottori-

tienkin rakentamisesta. Täytemaata on runsaasti, samoin kallion räjäytyksistä peräisin olevaa lohkokiveä. Kallio lienee ollut (ja on) suosittu retkikohde päätellen lukuisista eri-ikäisistä tulenpitopaikoista, jotka ovat jättäneet runsaasti resenttiä hiiltä maaperään.

4. Koekuopat

Tutkimuksen tarkoituksena oli saada selville onko Huhkonkosken löytöpaikan edustan pellolla ja Huhkonkallion välittömässä läheisyydessä muinaisjäännöstä ja jatkuuko Huhkonkallion kalmisto tieleikkauksen Raisionjoen puoleisella kalliolla. Samalla pyrittiin selvittämään Huhkonkosken ja Huhkonkallion yhteyttä toisiinsa. Koekuopat voidaan jakaa kolmeen ryhmään. Kuopat 1 - 16 sijaitsivat Huhkonkosken lähellä pellolla, kuopat 17 - 39 Huhkonkalliota reunustavalla niitty ja sekametsäalueella ja kallion loivalla luoteisrinteellä sekä kuopat 40 - 55 Huhkonkallion päällä olevilla humuksen peittämällä notkelmilla. Kuopat 1 - 4 kaivettiin 1 m x 1 m suuruisina maaperän luonteen selvittämiseksi ja loput 50 cm x 50 cm suuruisina, paitsi kuopat 35, 41, 46 ja 48. Em. kuopat laajennettiin suuren kiven tai muun esteen takia 1 m x 50 cm:n suuruisiksi. Kuopat kaivettiin lapiolla maa irrottaen ja irrotettu maa käytiin lastoin läpi. Kuopat kaivettiin steriiliin maahan tai kallioon saakka. Liitteessä 4 on lyhyt kuvaus kustakin kuopasta.

6. Mittaukset

Mittauksen ja kartoituksen suoritti tutkimusapulaisena toiminut kartoittaja Tommi Välimäki. Välineinä käytettiin 50 m:n mitanauhaa ja kulmaprismaa. Koekuopat kiinnitettiin korkeuskiintopisteeseen KP 107, joka sijaitsee Huhkonkallion länsilaidalla. Kuoppien sijainti selviää liitteestä 2.

7. Löydöt

Resenttiä aineistoa oli maa-ainekseen sekoittuneena koko tutkimusalueella. Runsaimmin sitä oli pellolla olleissa kuopissa. Resentti materiaali koostui tiilen- ja posliinin paloista, rautanauloista, liitupiipun kappaleista ja muusta sellaisesta. Esi-

historialliseksi tulkittavaa keramiikkaa löytyi kuopista 3, 32, 35 ja 40 yhteensä 11,2 grammaa. Kuopasta 10 löytyi rautaesine, joka saattaa olla vyönsolki. Sen esihistoriallisuutta ei voi varmasti sanoa. Lisäksi kuopasta 29 löytyi palanutta savea 1,2 grammaa.

8. Näytteet

Kuopista (pl. kuopat 22, 47 ja 55) otettiin maanäytteet fosfaattiarvojen määrittämistä varten. Näytteet otettiin n. 35 cm syvyydeltä maanpinnasta tai jos kuoppa kallion tmv. takia oli matalampi, kuopan pohjalta. Fosfaattitutkimus tehtiin spot-testillä. Testi suoritettiin 16.8.1993 Turun yliopiston arkeologian laitoksella. Sen teki FK Kristiina Korkeakoski-Väisänen Turun yliopiston arkeologian laitokselta avustajinaan minä ja Tommi Välimäki. Tulokset tulkitsivat FK Aino Nissinaho arkeologian laitokselta ja Kristiina Korkeakoski-Väisänen. Tulokset eivät osoittaneet kohonneita fosfaattiarvoja vaan näytteissä joko ei ollut fosfaattia tai sen määrä oli niin pieni, että sen ei voida katsoa kertovan ihmisen toiminnasta.

9. Yhteenveto

Raision Huhkon Huhkonkosken - Huhkonkallion alueella suoritettu koekuopitus ei tuonut tietoon mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa. Vähäiset löydöt voidaan katsoa hajalöydöiksi, jotka saattavat olla peräisin moottoritien rakennustöiden yhteydessä hävitetystä kalmistosta.

10. Ehdotus jatkotutkimuksiksi

Kattavan kuvan saamiseksi alueen mahdollisista muinaisjäännöksistä, olisi tutkimusta laajennettava moottoritien koillispuolelle jäävälle alueelle. Tehokkainta olisi, jos kenttätyöt alueella voitaisiin aloittaa niin varhain keväällä, että moottoritien koillispuolen Huhkonkalliota reunustavat peltoalueet voitaisiin pintapoimia ennen kun kasvillisuus kasvaa liiaksi. Pintapoimintaan olisi syytä liittää myös itse Huhkonkallion moottoritien itäpuolelle jäävän alueen koekuopitus. Koekuopituksella voitaisiin selvittää jatkuuko kalmistoalue kallion tällä puolella. Pintapoiminnalla voitaisiin tutkia myös loppuosa nyt koekuop-

pitetusta pellostä sekä Huhkonkallion, Raisionjoen, moottoritien ja kaupunginrajan väliin jäävä peltoalue. Tutkimus voitaisiin toteuttaa vastaavalla tavalla valtionhallinnon harjoittelupaikana kuin kuluneena kesänäkin (liite 3).

LIITE 4: Koekuopat

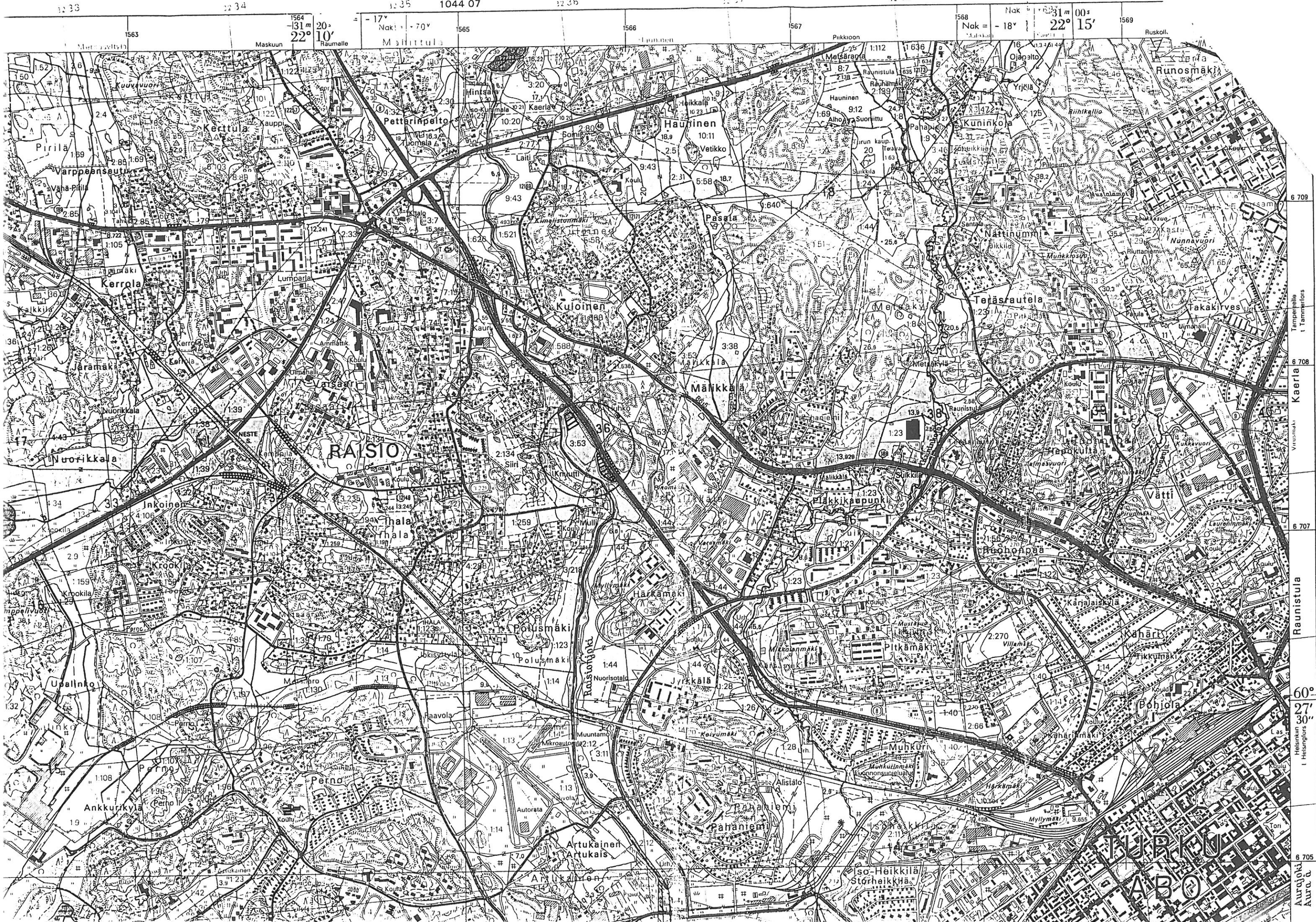
Jos koekuopan syvyys on ilmaistu muodolla nn/nn cm, tarkoittaa ensimmäinen luku koekuopan tasaisen pohjan syvyyttä ja toinen luku koekuopan pohjalle lapiolla tehdyn koepiston pohjan syvyyttä.

- Koekuoppa 1: (1 x 1 m) Syvyys 50 cm, rautapitoista peltosavea, kyntökerros n. 25 cm.
- Koekuoppa 2: (1 x 1 m) Syvyys 30/55 cm, kyntökerroksen paksuus n. 25 cm. N. 30 cm:stä alaspäin rautapitoista hiekkaa.
- Koekuoppa 3: (1 x 1 m) Kuin kk 2.
- Koekuoppa 4: (1 x 1 m) Syvyys 35/55 cm, muuten kuin kk 1.
- Koekuoppa 5: Syvyys 35/55 cm, kyntökerros n. 25 cm, koko kuoppa puhdasta peltosavea.
- Koekuoppa 6: Kuin kk 5.
- Koekuoppa 7: 35/50 cm, muuten kuin 5.
- Koekuoppa 8: Kuin kk 7.
- Koekuoppa 9: 50 cm, kyntökerros n. 25 cm. Peltosavea, jossa n. 35 - 40 cm syvyydellä pieniä määriä hiiltä.
- Koekuoppa 10: 50 cm, kyntökerros n. 25 cm. Puhdasta peltosavea.
- Koekuoppa 11: 35/55 cm, kyntökerros n. 25 cm, puhdasta peltosavea.
- Koekuoppa 12: Kuin kk 11.
- Koekuoppa 13: "
- Koekuoppa 14: 35/55 cm, kyntökerros n. 25 cm, n. 45 cm syvyydellä peltosaven alla savensekaista soraa.
- Koekuoppa 15: Kuin kk 11.
- Koekuoppa 16: Kuin kk 14.
- Koekuoppa 17: 35/55 cm, turve n. 3 cm, löysää hiekkaa (täytemaata) 25 cm:n syvyyteen, sitten hiekansenkainen savi.
- Koekuoppa 18: 40/65 cm, turve n. 5 cm, sitten puhdas savi 45 cm:n syvyydelle, jonka alla soraa.
- Koekuoppa 19: 25/35 cm, turve n. 5 cm, jonka alla täytehiekkaa (sis. mm. vaahtomuovia). N. 20 cm syvyydeltä puhdas savi.
- Koekuoppa 20: 30 cm, turve n. 5 cm, alla puhdas savi.

- Koekuoppa 21: Kuin kk 20.
- Koekuoppa 22: 20 cm, muuten kuin kk 20. Täyttyi vedellä saman tien.
- Koekuoppa 23: 35 cm, muuten kuin kk 20.
- Koekuoppa 24: 20/40 cm, turve n. 3 cm, sen alla humuksensaikaista hiekkaa. Pohjoislaidassa pieni värjäytymäläikkä.
- Koekuoppa 25: Kuin kk 20.
- Koekuoppa 26: 45 cm, 0 - 15 cm soraista turvetta, 15 - 30 cm soraista savea (täytemaata) ja sen alla n. 5 cm paksu turvekerros, jonka alla puhdas savi.
- Koekuoppa 27: 40/60 cm, turve n. 2 cm, sen alla sorainen hiekka 20 cm:n syvyyteen, jonka jälkeen savinen hiekka.
- Koekuoppa 28: 40/60 cm, turve n. 5 cm, sen alla 40 cm:n syvyyteen tiilenpaloja sisältävä savi, jonka alla n. 2 cm paksu tiivis sora, jonka alla puhdas savi.
- Koekuoppa 29: Kuin kk 20.
- Koekuoppa 30: 30/50 cm, muuten kuin 28.
- Koekuoppa 31: 35 cm, turve n. 5 cm, sitten sorainen savi 25 cm:n syvyyteen, jonka jälkeen puhdas savi.
- Koekuoppa 32: 60 cm, turve 5 - 10 cm, sitten humuksensaikainen sora (täytemaata?) 30 cm:n syvyyteen. 30 - 45 cm tumma sorainen siltti, jossa vähän hiiltä. Sen alla hiekkainen savi.
- Koekuoppa 33: 40/55 cm, turve n. 10 cm, sen alla soraista silttiä, jossa vähän hiiltä.
- Koekuoppa 34: 35 cm, turve n. 5 cm, sitten sorainen, runsaskivinen siltti 25 cm syvyyteen asti, jonka jälkeen tumma, runsaskivinen humus(?), jonka jälkeen kallio.
- Koekuoppa 35: (50 cm x 1 m) 45 cm, turve n. 5 cm, sitten sorainen puhdas hiekka n. 10 cm:n syvyyteen. Sitten runsaasti suurehkoja (halk. n. 20 cm) kiviä, joiden alla laikuittain hiilipitoista nokimaata ja tummaa maata aina kallion pintaan saakka. Nokimaa keskittynyt V-muotoiseen kallionuraan. Kallion pinta oli lohkeillut laakakiviksi.

- Koekuoppa 36: 45 cm, turve n. 15 cm, sitten humusta 25 cm:n syvyydelle, sitten hiekkainen savi, jonka alla kallio.
- Koekuoppa 37: 60 cm, heti pinnasta suuria kiviä sisältävä puhdas sora (täytemaa?), jonka alla n. 30 cm:n syvyydellä tumma humus.
- Koekuoppa 38: 40 cm, turve n. 5 cm, sitten tummaa humusta n. 35 cm:n syvyyteen asti, sitten kallion päällä olevaa soraa.
- Koekuoppa 39: 45 cm, turve n. 5 cm, sitten tummaa, runsasjuurista humusta ja 45 cm:n syvyydellä puhdas savi.
- Koekuoppa 40: 55 cm, muuten kuin kk 39, paitsi humuksessa runsaasti suurehkoja kiviä.
- Koekuoppa 41: (50 cm x 1 m) Syvyys 2 - 50 cm, toisessa päässä kallio lähellä pintaa. Maa tummaa humusta, paikoitellen rapautunutta soraa. Humuksessa hiiltä ja resenttiä rautatavaraa n. 20 cm syvällä.
- Koekuoppa 42: 30 - 40 cm, turve n. 5 cm, sitten tummaa, runsaskivistä humusta jonka alla lohkeillut kallio.
- Koekuoppa 43: 15 - 35 cm, turve n. 5 cm, sitten tumma humus, jonka alla kallio.
- Koekuoppa 44: 5 - 25 cm, turve n. 2 cm, sitten tummaa humusta, jossa runsaasti välävässärmäistä kiveä. Pohjalla lohkeillut kallio.
- Koekuoppa 45: 5 - 35 cm, pinnalla yksi suuri kivi, sen alla tummaa humusta.
- Koekuoppa 46: (50 cm x 1 m) 50 cm, pinnassa joitain suurehkoja kiviä, sitten tummaa vähäkivistä humusta, jossa paikoin hiiltä. N. 40 cm:n syvyydellä tiivis kivien ja rapautuneiden kivien muodostama kerros.
- Koekuoppa 47: Kallio heti pintaturpeen alla.
- Koekuoppa 48: (50 cm x 1 m) 50 cm, turve n. 5 cm, sen alla erittäin mustaa humusta, jossa n. 5 cm:n paksuudelta runsaasti hiiltä. Pohjalla kallio.
- Koekuoppa 49: 45 - 55 cm, turve n. 5 cm, sen alla n. 25 cm paksu ruskean humuksen kerros, jonka alla n. 15 cm paksu lähes mustan humuksen kerros, jos-

- sa oli vähän hiiltä. Sen alla oli kallio, jota paikoin peitti 0 - 10 cm paksu sorakerros.
- Koekuoppa 50: 35 cm, turve n. 3 cm, sen alla kivistä, täyttemaan oloista hiekkaa, jossa tummia humusläikkiä ja vähän hiiltä. Pohjalla kallio.
- Koekuoppa 51: 5 - 65 cm, turve n. 5 cm, sen alla soraa (täyttemaata). Sorakerroksen alla n. 45 cm syvällä silttikerros, jonka alla kallio. Toisessa päässä olevan suuren maakiven vieressä oli turpeen alta aina 60 cm syvälle ulottuva tumman humuksen alue.
- Koekuoppa 52: 5 - 20 cm, turve n. 5 cm, sen alla tumma humus, jonka alla kallio.
- Koekuoppa 53: 60 cm, kivistä hiekkaa (täyttemaata). Pohjalla kallio, jonka pinnalla n. 2 cm vahva vanha turvekerros.
- Koekuoppa 54: 55 cm, turve n. 5 cm, sitten savea 10 cm:n syvyyteen asti, sitten soraa ja 30 - 55 cm:n syvyydellä hiekkaa.
- Koekuoppa 55: 40 cm, turve n. 3 cm, sen alla humusta 30 cm:iin asti, alin 5 cm:ä tummaa, sitten kivinen hiekka.

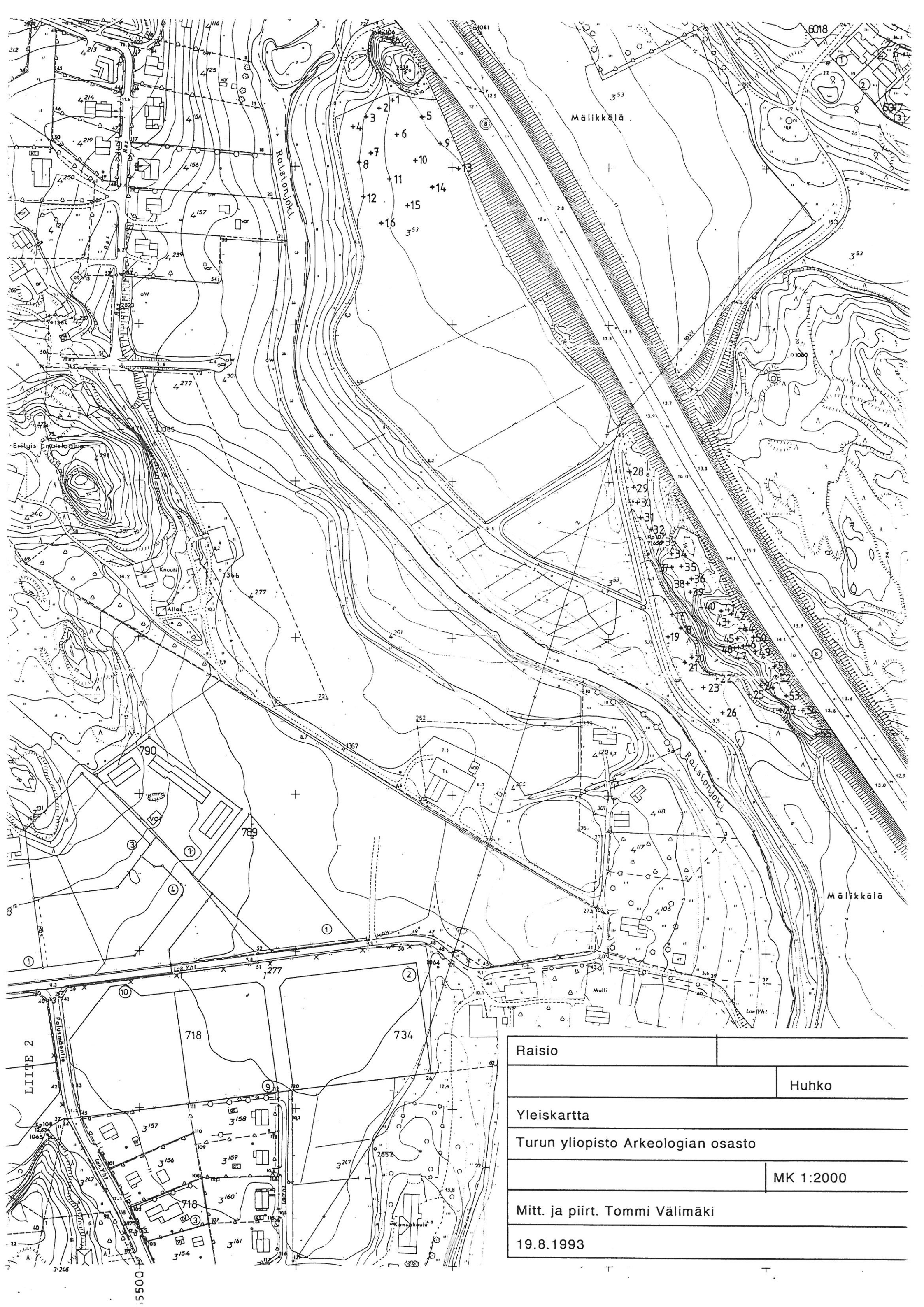

6 709
6 708
6 716
6 707
6 715
60° 27' 30"
6 705

Tampere
Kaerla
Raunistua
Aurajoki

1043 12

Aurajoki
Auro

Raisio	
	Huhko
Yleiskartta	
Turun yliopisto Arkeologian osasto	
	MK 1:2000
Mitt. ja piirt. Tommi Välimäki	
19.8.1993	

32 33

32 34

1044 07

32 36

32 37

32 38

32 39

